

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 66/2024-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpenej hbr advokáti s. r. o., Kalinčiakova 33, Bratislava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/120/2022 z 26. septembra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 11. decembra 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na primerané hmotné zabezpečenie v starobe podľa čl. 39 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) napadnutým uznesením najvyššieho súdu. Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť, vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a žiada primerané finančné zadost'učinenie 10 000 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka vystupovala v procesnom postavení žalobkyne v spore proti Slovenskej republike, v mene ktorej koná Sociálna poisťovňa (ďalej len „žalovaná“), o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom žalovanej.

3. Svoj nárok sťažovateľka odôvodnila nasledovnými skutočnosťami:

Rozhodnutím žalovanej z 12. februára 1997 bol sťažovateľke priznaný starobný a vdovský dôchodok. Pretože sťažovateľka nesúhlasila s výpočtom súbežných dôchodkov, 21. marca 1997 podala proti tomuto rozhodnutiu odvolanie, ktoré žalovaná postúpila príslušnému krajskému súdu. Následne sťažovateľka vzala odvolanie späť s odôvodnením, že je spokojná s výpočtom dôchodku, a preto nežiada o súdne preverenie rozhodnutia. Konanie vo veci návrhu žalobkyne na preskúmanie rozhodnutia z 12. februára 1997 bolo preto zastavené.

4. Na základe žiadosti sťažovateľky o prepočítanie výšky jej starobného dôchodku vydala žalovaná 26. septembra 2011 rozhodnutie, ktorým bol sťažovateľke v zmysle § 162f ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 100/1988 Zb.“) v spojení s § 112 ods. 1 a § 259 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov upravený starobný a vdovský dôchodok od 24. augusta 2008. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplynulo, že sťažovateľka už 11. januára 1997 splnila podmienky nároku na výplatu uvedených dôchodkov. Keďže jej starobný dôchodok bol vyšší ako vdovský dôchodok, podľa rozhodnutia z roku 2011 jej patril starobný dôchodok v plnej výške a vdovský dôchodok vo výške jednej polovice. Zároveň bol sťažovateľke podľa vtedy účinnej zákonnej úpravy spätne vyplatený dôchodok za dobu od 24. augusta 2008 do 9. novembra 2011.

5. Vzhľadom na to, že sťažovateľka následne neúspešne požiadala žalovanú o doplatenie rozdielu starobného dôchodku za obdobie od 11. januára 1997 do 23. augusta 2008 vo výške 4 959 eur, podala v tejto veci civilnú žalobu o náhradu škody spôsobenej nesprávnym vypočítaním dôchodkov, ktorú príslušný okresný súd zamietol. Odôvodnil to tým, že neboli splnené podmienky zodpovednosti za škodu podľa § 420 Občianskeho zákonníka a žaloba nebola z dôvodu premlčania nároku podaná včas.

6. Sťažovateľka sa následne domáhala náhrady škody z titulu nezákonného rozhodnutia a nesprávneho úradného postupu žalovanej. Proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I, ktorým bola žaloba zamietnutá, podala sťažovateľka odvolanie. Rozsudkom z 12. januára 2022 Krajský súd v Bratislave rozsudok okresného súdu potvrdil. Základná argumentácia krajského súdu spočívala v tom, že neboli splnené podmienky pre vznik nároku na náhradu škody pre nesplnenie z dôvodu nepodania opravného prostriedku sťažovateľkou (resp. jeho späťvzatím) a zároveň neexistovali dôvody hodné osobitého zreteľa, pre ktoré by bolo možné od tejto podmienky upustiť. Ďalej krajský súd uviedol, že žalobe by nebolo možné vyhovieť ani pre premlčanie práva, pričom námietka premlčania vznesená žalovanou nie je vzhľadom na skutkové okolnosti veci v rozpore s dobrými mravmi.

7. Rozsudok krajského súdu napadla sťažovateľka dovolaním z dôvodu uvedeného v § 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku. Za naplnenie dovolacieho dôvodu považovala vyriešenie nasledovných právnych otázok, ktoré podľa jej názoru neboli v praxi najvyššieho súdu ešte vyriešené:

- (i) aká je povaha rozhodnutia (zrušujúce/zmeňujúce) správneho orgánu vydaného na základe žiadosti občana postupom podľa § 162f ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. s účinnosťou od 1. júla 1999;
- (ii) v prípade, ak správny orgán nevyužije možnosť rozhodnúť využitím inštitútu autoremedúry aj napriek tomu, že môže odvolaniu v plnom rozsahu vyhovieť (vzhľadom na existenciu

právoplatného rozhodnutia v obdobnej veci), možno už v tomto štádiu rozhodovania o odvolaní považovať podmienku podania opravného prostriedku za splnenú. Sťažovateľka na rozdiel od žalovanej bola toho názoru, že podmienka podania odvolania bola splnená, pretože žalovaná o odvolaní nerozhodla využitím inštitútu autoremedúry a postúpila vec krajskému súdu. Nevykonaním autoremedúry porušila žalovaná ako správny orgán zásadu zákonnosti. Žalovaná mala *ex offico* rozhodnúť o zvýšení dávky súbežných dôchodkov, pretože právna úprava účinná od 1. júla 1999 len reflektovala judikatúru týkajúcu sa určovania dôchodkov;

- (iii) posúdenie príčiny a následku v prípadoch, keď nielen poškodený subjekt mal možnosť škodu odvrátiť využitím príslušného právneho prostriedku, ale rovnakú možnosť mal *ex offico* aj správny orgán (žalovaná), ktorý nezákonné rozhodnutie vydal, a to bez časového obmedzenia;
- (iv) posúdenie výkladu pojmu dôvody hodné osobitného zreteľa na strane správneho orgánu vzhľadom na okolnosti posudzovaného prípadu – vydanie rozhodnutia z roku 2011, ktoré sťažovateľka považuje za rozhodnutie, ktorým sa zmenilo/zrušilo rozhodnutie z roku 1997. Podľa názoru sťažovateľky krajský súd vec nesprávne právne posúdil, keď uzavrel, že za takého stavu nemôže byť nepodanie opravného prostriedku posúdené ako naplnenie podmienky dôvodov hodných osobitného zreteľa, a, naopak, mal dospieť k opačnému právnenému záveru;
- (v) posúdenie nemožnosti prihliadnuť na námietku premlčania v prípade, ak jej uplatnenie je prejavom zneužitia práva, neprimeranej tvrdosti alebo šikanovania na úkor druhého účastníka právneho vzťahu, pričom v posudzovanom prípade je rozhodujúca skutočnosť, ktorá spôsobila uplynutie času. Vznesenie námietky premlčania žalovanou považuje sťažovateľka za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

8. Najvyšší súd o dovolaní sťažovateľky rozhodol tak, že ho napadnutým uznesením odmietol.

II.

Argumentácia sťažovateľky

9. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uvádza argumentáciu uplatnenú už v konaní pred krajským súdom a najmä v dovolacom konaní pred najvyšším súdom. Rekapituluje jednotlivé právne otázky, ktorých vyriešenie najvyšším súdom bolo podľa názoru sťažovateľky podstatné pre správne rozhodnutie v jej veci.

10. Sťažovateľka namieta, že napadnutým uznesením došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces v spojení s čl. 39 ods. 1 ústavy tým, že najvyšší súd v ňom nedáva žiadnu konkrétnu odpoveď na to, prečo bolo dovolanie sťažovateľky odmietnuté. Napadnuté uznesenie považuje za nepreskúmateľné, pretože v ňom absentuje zmienka a odpoveď na jej zásadný právny argument týkajúci sa povahy rozhodnutia žalovanej z 24. augusta 2011, o ktorom tvrdí, že má povahu zrušujúceho/zmeňujúceho rozhodnutia, ktorým bolo zrušené/zmenené pôvodné rozhodnutie žalovanej z 12. februára 1997 ako základného predpokladu pre uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Arbitrárnosť a nepreskúmateľnosť napadnutého uznesenia vidí sťažovateľka v nevysporiadaní sa najvyššieho súdu s argumentom,

že predmetné rozhodnutie bolo zrušené/zmenené žalovanou a nepodanie odvolania v tomto prípade nemôže byť dôvodom na nepriznanie nároku na náhradu škody. Ďalej namieta strohé odôvodnenie, že prípad sťažovateľky nie je v okolnostiach jej veci hodný osobitného zreteľa vo vzťahu k nepodaniu opravného prostriedku.

11. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia nevyplýva, prečo ňou položené otázky neodôvodňujú prípustnosť dovolania, resp. prečo dovolanie a z akých dôvodov považoval za neprípustné. Najvyšší súd by k neprípustnosti dovolania mohol dospieť len v tom prípade, ak by sám poukázal na svoje vlastné rozhodnutia, v ktorých sú otázky nastolené sťažovateľkou bez rozporov a ustálené vyriešené a zároveň sa odvolací súd od takejto praxe neodklonil.

12. Sťažovateľka poukazuje na to, že minimálnou požiadavkou vecného posúdenia prípustnosti dovolania musí byť poskytnutie zrozumiteľnej odpovede na otázku, či boli obidva predpoklady prípustnosti (rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia konkrétnej právnej otázky a zároveň že táto právna otázka nebola v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu ešte vyriešená) splnené, resp. ktorý z nich splnený nebol a z akých dôvodov. Najvyšší súd sa však len obmedzil na posúdenie otázky splnenia podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím žalovanej.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

13. Podstatou ústavnej sťažnosti je namiatané porušenie práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces sťažovateľky spočívajúce v nedostatočnom odôvodnení napadnutého uznesenia, pretože v ňom najvyšší súd nereagoval na ňou položené právne otázky zásadného významu, ktorých zodpovedanie bolo podľa jej názoru podstatné pre rozhodnutie v jej veci.

14. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (II. ÚS 193/2010). Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie právnych noriem súdmi s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie.

15. Ústavný súd vo svojej judikatúre opakovane pripomína (napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 159/08, IV. ÚS 596/2012, III. ÚS 365/2017), že otázku, kedy je prípustné dovolanie, rieši zákon, t. j. ide o otázku zákonnosti. Ústavný súd akceptuje, že otázka posúdenia, či sú splnené zákonné podmienky prípustnosti dovolania, patrí v zásade do výlučnej právomoci odvolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu (napr. IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 499/2011, IV. ÚS 161/2012, II. ÚS 98/2017, II. ÚS 566/2023).

16. O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia v súvislosti s právnym posúdením ide spravidla vtedy, ak ústavný súd zistí takú interpretáciu a aplikáciu právnej normy zo strany všeobecného súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy,

alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

17. Vychádzajúc z citovanej judikatúry a zohľadňujúc argumentáciu sťažovateľky v jej ústavnej sťažnosti, sa úloha ústavného súdu v posudzovanej veci obmedzuje na posúdenie, či najvyšší súd v napadnutom uznesení dostatočným, a teda ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil svoj záver o neprípustnosti dovolania.

18. Po preskúmaní napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd zistil, že v danom prípade je odôvodnenie vo vzťahu k neprípustnosti dovolania, resp. k nastoleným právnym otázkam sťažovateľky, ktoré podľa jej názoru neboli v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu ešte vyriešené a zároveň od nich záviselo rozhodnutie krajského súdu, skutočne strohé.

19. Popísaný nedostatok by však podľa názoru ústavného súdu sám osebe ešte nemusel niesť potenciál nedovoleného zásahu do sťažovateľkinho základného práva na súdnu ochranu, resp. jej práva na spravodlivé súdne konanie. Ústavný súd ustáleno judikuje, že k vyhoveniu ústavnej sťažnosti nepristupuje v prípadoch, keď zo strany orgánov verejnej moci síce k určitému pochybeniu došlo, avšak jeho intenzita a existujúca príčinná súvislosť medzi namietaným porušením ústavou garantovaného práva a jeho dôsledkami na spravodlivosť procesu ako celku nemala podstatný dosah (m. m. IV. ÚS 320/2011). V tejto súvislosti zdôrazňuje, že nie každé porušenie zákona zo strany orgánu verejnej moci má automaticky za následok porušenie ústavou garantovaného základného práva, v danom prípade predovšetkým základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (IV. ÚS 104/2012, I. ÚS 9/2013, IV. ÚS 629/2012, II. ÚS 372/2012, II. ÚS 373/2012, I. ÚS 281/2023).

20. Ústavný súd, nasledujúc princíp racionality, skúmal, či sťažovateľkou tvrdené porušenie procesných práv má reálny dopad na jej postavenie a ochranu jej materiálnych základných práv a slobôd podľa ústavy a dohovoru (m. m. I. ÚS 68/2022, I. ÚS 12/2022, I. ÚS 281/2023, I. ÚS 564/2023). Vzhľadom na to, že základné právo na súdnu ochranu, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie sú „výsledkové“, čo znamená, že právu na spravodlivý proces musí zodpovedať proces ako celok, ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie najvyššieho súdu spolu s rozsudkom krajského súdu, ktorého vydanie mu predchádzalo. Ústavný súd totiž posudzuje porušenie základného práva na súdnu ochranu tak, či výsledok namietaného právneho posúdenia nie je arbitrárny, a teda ústavne nekonformný a pre sťažovateľku z hľadiska ochrany jej základných práv a slobôd neprijateľný (III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06).

21. Najvyšší súd v napadnutom uznesení dospel k záveru, že v sťažovateľkinej veci absentoval základný predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenej nezákonným rozhodnutím žalovanej. V tomto smere poukázal na rozsudok krajského súdu, s ktorým sa v celom rozsahu stotožnil, pretože krajský súd sa zaoberal všetkými námietkami sťažovateľky a poskytol jej jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na nastolené právne otázky. Ústavný súd k tomu dodáva, že z rozsudku krajského súdu vyplýva, že právne otázky, ktoré sťažovateľka položila v dovolaní najvyššiemu súdu, už v podstatnom zodpovedal krajský súd v rámci odvolacieho konania.

22. Námietku sťažovateľky spočívajúcu v tom, že najvyšší súd odmietol ako neprípustné dovolanie už pri posudzovaní otázky podania opravného prostriedku ako podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody, nemôže ústavný súd považovať za relevantnú. Naopak, na to, aby si sťažovateľka mohla uplatniť svoj nárok zodpovedajúci náhrade škody voči štátu podľa vtedy účinného zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“), bolo nutné, aby sa všeobecné súdy zaoberali základnými predpokladmi pre jej vznik. Prvým z nich je podľa § 3 citovaného zákona existencia rozhodnutia, ktoré bolo pre jeho nezákonnosť zrušené, pričom nárok na náhradu škody možno priznať len vtedy, ak účastník využil možnosť podať proti nemu opravný prostriedok. V prípade sťažovateľky bolo dokázané a nesporné, že sťažovateľka proti rozhodnutiu žalovanej z roku 1997 podala odvolanie, ale následne ho vzala späť. Týmto konaním sťažovateľka spôsobila nemožnosť vecného preskúmania predmetného rozhodnutia žalovanej príslušným správnym súdom. Nič na tom nemôže zmeniť ani skutočnosť, že o 14 rokov neskôr bolo na základe žiadosti sťažovateľky vydané rozhodnutie, ktorým žalovaná prepočítala výšku súbežných dôchodkov, a to aj v kontexte toho, že platná a účinná právna úprava v podobe zákona č. 100/1988 Zb. v znení novely zákona č. 107/1999 Z. z. umožňovala sťažovateľke, aby kedykoľvek v období od 1. júla 1999 požiadala o prepočítanie dôchodku pri súbehu nárokov na výplatu dôchodkov s doplatením rozdielu najviac 3 roky spätne od uplatnenie nároku na dávku alebo nároku na jej zvýšenie, najskôr od splátky dôchodku zročnej od 1. júla 1999.

23. Sťažovateľka podala žiadosť o prepočítanie dôchodku 22. augusta 2011, na základe ktorej bolo žalovanou vydané nové rozhodnutie z roku 2011. Toto rozhodnutie nemožno považovať za také, ktoré by spôsobilo zmenu alebo zrušenie rozhodnutia žalovanej z roku 1997, na ktorom sťažovateľka postavila svoj nárok na náhradu škody. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že žalovaná ako správny orgán bola povinná postupovať v súlade s princípom legality a konať v súlade so zákonom, v jeho medziach a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. V sťažovateľkinej veci zákon č. 100/1988 Zb. s účinnosťou od 1. júla 1999 jasne stanovil podmienky spätného doplatenia rozdielu vypočítaných dôchodkov (3 roky spätne), ako aj spôsob, akým má poberateľ dôchodku postupovať (na základe žiadosti). Preto rozhodnutie žalovanej z roku 2011 nemožno považovať za také, ktoré by spôsobilo zmenu alebo zrušenie rozhodnutia žalovanej z roku 1997, na ktorom sťažovateľka postavila svoj nárok na náhradu škody. Do 1. júla 1999 sa mohla sťažovateľka proti vymeranému dôchodku brániť podaním opravného prostriedku, čo aj využila, ale vzala ho späť.

24. S uplatňovaním a dodržiavaním zásady zákonnosti žalovanej súvisí aj nemožnosť žalovanej rozhodnúť *ex offico*, a to bez časového obmedzenia, a odvrátiť tak vznik škody na strane sťažovateľky.

25. Námietka sťažovateľky, že žalovaná mala využiť inštitút autoremedúry a o podanom odvolaní proti rozhodnutiu z roku 1997 rozhodnúť sama, neobstojí. V zmysle § 145 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. mala žalovaná možnosť (nie povinnosť) odvolaniu vyhovieť, a pre prípad, že tak neurobí, bola povinná najneskôr do 30 dní od podania odvolania predložiť ho orgánu príslušnému rozhodnúť o odvolaní. Žalovaná odvolanie spolu so svojím vyjadrením k nemu postúpila príslušnému správne súdu, ktorý ho vecne nepreskúmal, ale konanie zastavil v dôsledku spät'vzatia zo strany sťažovateľky. Žalovaná teda postupovala v súlade s vtedy platnou

a účinnou právnou úpravou, a nemožno preto súhlasiť so sťažovateľkou, že by porušila zásadu zákonnosti.

26. S argumentáciou sťažovateľky týkajúcou sa odpustenia podmienky podania opravného prostriedku z dôvodov hodných osobitného zreteľa sa najvyšší súd v napadnutom uznesení v spojení so závermi rozsudku krajského súdu vysporiadali dostatočne. S prihliadnutím na ustálený skutkový stav všeobecné sudy dospeli k jednoznačnému záveru o tom, že v sťažovateľkinej veci objektívne nenastala taká mimoriadna skutočnosť, na základe ktorej by bolo možné odpustiť zmeškanie lehoty pre podanie odvolania proti rozhodnutiu žalovanej z roku 1997. Sťažovateľka sa vedome vzdala práva na preskúmania predmetného rozhodnutia, čo znemožňuje urobiť záver o existencii dôvodu dosahujúceho zvláštneho zreteľa.

27. Krajský súd vo svojom rozsudku obsiahlo zodpovedal otázky, ktoré sa v sťažovateľkinej veci vzťahovali na premlčanie práva v zmysle § 22 ods. 1 a 2 zákona č. 58/1969 Zb., podľa ktorého subjektívna premlčacia doba je 3 roky odo dňa, kedy sa poškodený dozvedel o škode, a ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie rozhodnutia, plynie premlčacia doba od doručenia zrušujúceho rozhodnutia. Objektívna premlčacia doba je v tomto prípade 10 rokov plynúca od doručenia rozhodnutia, ktoré bolo príčinou vzniku škody. Krajský súd ustálil, že v sťažovateľkinej veci došlo k uplynutiu objektívnej premlčacej doby, keďže žaloba bola podaná na súde 15. mája 2014 a sťažovateľke bolo rozhodnutie, z ktorého odvodzuje nárok, bolo doručené najneskôr 21. marca 1997, teda v deň, keď podala žiadosť o preskúmanie rozhodnutia žalovanej z roku 1997. Z toho je zrejmé, že k uplynutiu objektívnej premlčacej doby došlo o viac ako 7 rokov.

28. Vo vzťahu k námietke, že štát (žalovaná) nemôže vzniesť námietku premlčania, pretože by išlo o výkon práva v rozpore s dobrými mravmi, krajský súd vysvetlil, že uvedené nie je, aj s ohľadom na judikatúru najvyššieho súdu, vylúčené, ale je úlohou konajúceho súdu, aby túto otázku posúdil s prihliadnutím na všetky relevantné okolnosti, ktoré musia byť podložené konkrétnymi skutkovými zisteniami. Sťažovateľka mala možnosť škodový skutkový stav zvrátiť tým, že od 1. júla 1999 mohla podať žiadosť o prepočítanie dôchodku pri súbehu, čo znamená, že od tohto dátumu mala možnosť získať vedomosť o vzniku škody. Vzhľadom na to, že tak neučinila, právo na priznanie rozdielu dôchodku za dobu od 1. júla 1999 do 24. augusta 2008 jej nekonaním zaniklo.

29. Sumarizujúc uvedené, ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd sa v napadnutom uznesení zamerail na vyhodnotenie základných predpokladov pre uplatnenie nároku škody spôsobenou nezákonným rozhodnutím a dospel k záveru, že tieto neboli splnené. Sťažovateľka nedisponovala samotným nezákonným rozhodnutím z dôvodu späťvzatia opravného prostriedku a rovnako tak nešlo o prípad hodný osobitného zreteľa s poukazom na ustálený skutkový stav.

30. Je pravdou, že najvyšší súd sa v napadnutom uznesení explicitne nevyjadril k nastoleným právnym otázkam, výslovne sa však stotožnil so závermi krajského súdu. Ten sa už v odvolacom konaní obsiahlo a náležite vysporiadal s námietkami sťažovateľky, ktoré boli z veľkej časti zhodné s jej dovolacou a napokon aj ústavnoprávnou argumentáciou. Možno súhlasiť s úvahou najvyššieho súdu, že ak v sťažovateľkinej veci nie je možné priznať nárok na náhradu škody pre nesplnenie základných podmienok, ktoré zákon č. 58/1969 Zb. stanovil, je bez právneho významu preskúmať ďalšie námietky sťažovateľky, prípadne opakovať správne odpovede krajského súdu na položené právne otázky.

31. Aj napriek tomu, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu by si zaiste zasluhovalo obsiahlejšie odôvodnenie, najmä vo vzťahu k odmietnutiu dovolaniu pre neprípustnosť, uvedené nebolo v prerokúvanej veci spôsobilé vyvolať kasačnú intervenciu ústavného súdu. V konkrétnom prípade, uprednostňujúc už uvedený princíp racionality v konaní o ústavných sťažnostiach, nepovažuje za hospodárne rušiť napadnuté uznesenie len pre účely jeho doplnenia, keďže odstránenie tohto procesného nedostatku by nebolo spôsobilé ovplyvniť situáciu sťažovateľky z hľadiska jej materiálnych práv.

32. Sumarizujúc uvedené, ústavný súd uzatvára, že v tomto konkrétnom prípade nie je napadnuté uznesenie najvyššieho súdu takým excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces a nedošlo ním k takému extrémnemu vybočeniu z princípu spravodlivosti, ktoré by mohlo nadobudnúť ústavnoprávnu intenzitu.

33. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že medzi namietaným porušením základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a napadnutým uznesením najvyššieho súdu nie je príčinná súvislosť, ktorá by signalizovala porušenie označených práv a možnosť vyslovenia jeho porušenia po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Z uvedených dôvodov ústavnú sťažnosť odmietol s poukazom na § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú. Dôsledkom uvedeného je, že ústavný súd dospel aj vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 39 ods. 1 ústavy k rovnakému záveru, a teda ústavnú sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

34. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. februára 2024

Peter Molnár
predseda senátu